

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Αριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/32 Έν Καισαριανῇ τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2 5 4η

Πρός
τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους, τόν Ἱερολογιώτατο Διάκονο
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Ἡ μνήμη τῶν Ἀγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν καί Οἰκουμενικῶν
Διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου πού ἔχουν ἀναγορευθεῖ ἀπό τοῦ ἔτους

1842 προστάτες τῆς παιδείας μας ὡς ἀληθινοί διδάσκαλοι καί παιδαγωγοί κατὰ Θεόν φέρει ἐνώπιόν μας μεγάλα θέματα ζωτικῆς σημασίας σχετιζόμενα μέ τήν παιδεία καί τήν διαπαιδαγώγηση τῶν νέων.

Στυλογράφημα

τῆς προσωπικότητος τῶν Ἀγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν

«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τήν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τήν πίστιν» (Πρός Ἑβραίους ιγ , 7)

«Νά θυμᾶστε τούς ἐκκλησιαστικούς ἡγέτες σας πού σᾶς μετέδωσαν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ νά βλέπετε πῶς τελείωσαν τήν ζωή τους καί νά ἀκολουθεῖτε τό παράδειγμα τῆς ζωῆς τους»

Μέγας Βασίλειος

Ἦδη οἱ σύγχρονοί του τόν εἶχαν ὀνομάσει «Μέγαν». Ὁμοίως τόν προσαγορεύουν οἱ ἔκτοτε αἰῶνες. Καί ἦταν ἀληθινά μέγας μεταξύ τῶν μεγάλων· μέγας στό πνεῦμα, στήν μάθηση, στήν ρητορεία, στόν κάλαμο, στό μόχθο, στήν ἱερατεία του, στήν ποιμαντορία του, στόν ὅλο χαρακτήρα του καί ὀλόκληρη τήν ζωή του, ὀλοκληρώσας στό πρόσωπό του ὅλο τό χριστιανικό μεγαλεῖο τοῦ πνεύματος, τῆς καρδίας, τῆς θελήσεως καί τῆς πράξεως.

Γρηγόριος ὁ Θεολόγος

Κατά τὸ 381 συνήλθε στήν Κωνσταντινούπολη ἡ Β΄ Οἰκουμενική Σύνοδος ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀντιοχείας Μελετίου καί μετὰ τὸν θάνατο τούτου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Γρηγορίου. Μία ὅμως μερίδα ἐπισκόπων τὸν ἀντιπολιτεύθηκε προβάλλουσα ὅτι ἀνυψώθηκε στὸν πρῶτο θρόνον ἀπὸ μία τόσο ἀσημὴ ἐπισκοπή, δηλαδή τῶν Σασίμων, καί ὅτι δέν κατεπολέμησε μέ πολλή σφοδρότητα τοὺς αἵρετικούς Ἀρειανούς. Ἡ εὐγενὴς ψυχὴ τοῦ Γρηγορίου ἐπληρώθηκε τότε ἀπὸ θλίψη βαθεῖα· καί αὐτός, πού κατεφρόνησε τοὺς κινδύνους θανάτου ἐκ μέρους τῶν αἵρετικῶν, ἀηδίασε, ἀναγκασμένος ν' ἀντικρύζει τόσο ταπεινὴ ἀντιπολίτευση ἐκ μέρους ὀρθοδόξων ἐπισκόπων. Ἀποχώρησε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Σύνοδον καί ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του, μετὰ ἔξοχον δέ ἀποχαιρετιστήριον ὁμιλίαν, τῆς ὁποίας ἀξιοπρεπεστέρα καί παθητικωτέρα οὐδέποτε ἐξεφωνήθηκε, ἄφησε τὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου τόσα εἶχε στήσει τρόπαια, καί ἡσύχασε, τέλος, στήν γενέθλιό του κωμόπολη, τὴν Ἀριανζόν.

Ἰωάννης Χρυσόστομος

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὑπῆρξε καί ἀναγνωρίζεται ὡς ὁ ἄριστος καί δημοτικώτατος τῶν ἀπ' αἰῶνος διδασκάλων τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Κανένας δέν διεξήγησε ὅπως αὐτός, μέ τόσο πλοῦτο καί τόση σαφήνεια τὰ νοήματα τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, οὔτε δέ ὑπῆρξε, οὔτε θά ὑπάρξει ἐφάμιλλός του στήν ἐτοιμότητα, τὴν ἀπλότητα, ἀλλὰ καί τὴν φλόγα καί τὴν δύναμη τῆς ρητορείας· ὑπῆρξε ρήτωρας κράτιστος

καί θαυμαστότατος, λογοτέχνης ἀπαράμιλλος, βαθύτατος καί διεισδυτικώτατος, ψυχολόγος, φιλοσοφικώτατος, καί λαϊκώτατος, καταπληκτικώτατος ἐκπρόσωπος τῆς εὐαγγελικῆς, τῆς κοινωνιολογίας μέ αἶσθημα χριστιανικῆς ἰσότητος, χωρίς προνομιούχους, μέ καθολική ἀδελφότητα. Καί ἡ μορφή του εὐψυχος ἅμα καί ἀθλητική, μεγαλόβουλος καί μεγαλοπράγμων, ἐξαντλήσασα πάντα τόν ἡρωϊσμό καί χωρήσασα μέχρι τοῦ μαρτυρίου, μένει σκηπτοῦχος στήν ἐκκλησιαστική ἱστορία, κράτιστο σέμνωμα τῆς πίστεως, πού ἐκτρέφει τέτοιους ἀριστεῖς καί παρέχει στόν κόσμον τέτοιους φωστῆρες.

Ἡ κοινὴ ἑορτή

Ὡς πρὸς τήν κοινὴ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν ἑορτὴ εἶναι, ἄραγε, ἀνάγκη νά λεχθεῖ, ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ τὴ λαμπρότερη πανήγυρη τῆς Ἐκκλησίας μας καί τῆς νεοελληνικῆς παιδείας; Τό ἠθικό καί πνευματικό τάλαντο τοῦ καθενός τους δέν ἦταν βέβαια ἐντελῶς τό ἴδιο. Φιλοσοφικώτερος καί χαριέστερος ἦταν στόν λόγο ὁ Μέγας Βασίλειος· θεολογικώτερος καί ἀνθηρότερος ὁ ἅγιος Γρηγόριος καί εὐγλωττότερος δέ καί φλογερώτερος ὁ ἱερός Χρυσόστομος. Καί ἀλύγιστος μέν στήν ἄμυνα ὁ πρῶτος· ὁμοιότερος πρὸς τήν θάλασσαν ὁ δεύτερος, ὡς ἄλλοτε μέν φερόμενος πρὸς τοὺς θορύβους καί τοὺς σάλους καί ἄλλοτε ἐγκαταλείποντας τά πάντα γιὰ νά ζητήσῃ τήν ἡσυχία καί τήν γαλήνη· στρατηλάτης δέ τολμηρότατος καί μεγαλοπράγμων ὁ τρίτος. Ἀλλά καί οἱ τρεῖς κατεῖχαν σέ βαθμό ὑπέροχον τήν εἰλικρίνειαν καί τήν θερμότητα τῆς πίστεως, τήν μεγάλη παιδεία, τήν ὑπέρλαμπρη εὐγλωττία, τήν πλήρη ἀφοσίωση στήν σημαία τῆς εὐσεβοῦς πίστεως,

τήν ἀγάπη πρὸς τὸ ποίμνιο, τήν ἀφοβία πρὸς τοὺς ἄρχοντες, τήν βαθεῖα εὐσπλαγχνία, τήν ἀνεξάντλητη φιλανθρωπία, τήν διαρκῆ νηφαλιότητα, τήν συστηματικὴ ἐγκράτεια, τήν ἄμεμπτη σωφροσύνη, τὸν ἀδιάλειπτο ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν καὶ τοῦ θριάμβου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ ἀδελφότης τοὺς αὐτὴ δικαίως βρῆκε τήν ἐπισημοποίηση καὶ τήν πάνδημη ἀναγνώρισή της στήν κοινὴ τους ἑορτὴ, πρὸ τῆς ὁποίας κύπτουν εὐλαβῶς ὄχι μόνον τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξοχώτεροι ἀντιπρόσωποι τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ρητορικῆς καὶ τῆς καθόλου ἑλληνικῆς παιδείας.

Βασίλειος καὶ Γρηγόριος καὶ Χρυσόστομος λάμπουν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ζῶσες καὶ περιφανεῖς ἀποδείξεις, τοῦ ὅτι τὰ μεγαλύτερα πνεύματα γνωρίζουν νὰ συναρμόζουν τήν ὑψηλότερη ἐπιστήμη μέ τήν βαθύτερη καὶ εἰλικρινέστερη πίστη, ὃ δέ Ἑλληνισμός ἔχει ἀθάνατο καύχημα τὸ ὅτι ἀπὸ τοὺς κύκλους του ἐξῆλθαν οἱ μέγιστοι αὐτοὶ φωστῆρες.

Εὐχομαι σέ ὅλους τοὺς Ἑκπαιδευτικούς, σέ ὅλους τοὺς μαθητές καὶ μαθήτριες νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ζήσουν τήν διδασκαλίαν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στήν προσωπικὴ τους ζωὴ. Αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ, ἀπαίτηση τῶν καιρῶν μας γιὰ νὰ μὴ ἀλλοτριωθοῦμε σάν Ἕθνος καὶ σάν πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ βοηθήσουμε ὅλους ἐκείνους ποὺ πραγματικὰ τήν ἀναζητοῦν.

Μετὰ πατρικῶν καὶ ἑορτίων εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ